

Glasnik Instituta

13/2022.

Uvodnik

Pred vama su obavijesti o našim projektima i aktivnostima u prvoj polovici 2022. godine. Kao što ćete moći vidjeti, Institut za društvena istraživanja u Zagrebu je i u navedenom razdoblju nastavio provedbu kompetitivnih domaćih i međunarodnih projekata, njih ukupno 11, financiranih putem Hrvatske zaklade za znanost, Europskog socijalnog fonda te EU programa *Erasmus+ i Rights, Equality and Citizenship*. Provodili smo i 3 međunarodna projekta (*Erasmus+* i bilateralna suradnja sa Slovenijom), 3 projekta u suradnji s tijelima državne ili lokalne uprave te udrugama, kao i 4 projekta financirana putem programa višegodišnjeg institucijskog financiranja (VIF) Ministarstva znanosti i obrazovanja. No, dinamika našeg rada nastavlja se jednako intenzivno i u drugoj polovici 2022. godine, te vas tako sa zadovoljstvom možemo obavijestiti da u trenutku pisanja ovog Uvodnika IDIZ priprema potpisivanje ugovora za još 4 kompetitivna projekta, od kojih su dva financirana putem Hrvatske zaklade za znanost, a dva putem EU programa *Citizens, Equality, Rights and Values* (CERV). O tim će projektima biti više riječi u idućem broju Glasnika. Nastavili smo njegovati međunarodnu suradnju, pa je tako IDIZ od 2022. godine postao članom još dvaju strukovnih udruženja: *Europskog konzorcija za sociološka istraživanja* (European Consortium for Sociological Research), udruženja vodećih europskih istraživačkih instituta i sveučilišnih odsjeka u području sociologije te međunarodnog udruženja International Public Policy Association (IPPA), čiji je cilj jačanje međunarodne suradnje između akademskih ustanova koje sadrže i tzv. *policy* komponentu, odnosno koje nalaze svojih istraživanja nastoje ugraditi u javne politike. Navedena institucionalna članstva će, uz već postojeća, učvrstiti IDIZ-ovu suradnju sa srodnim ustanovama iz Europe i svijeta te doprinijeti većoj kvaliteti naših znan-

stvenih spoznaja i mogućnosti ostvarenja poredbenih istraživanja društvenih pojava koje su relevantne kako za hrvatsko i europsko društvo, tako i za globalnu zajednicu u cjelini. Također, ove smo godine iznimno ponosni na činjenicu da je znanstveni časopis „Sociologija i prostor“, čiji je Institut izdavač, po prvi put u svojoj dugo povijesti ušao u drugi kvartil (Q2) u bazi Scopus za područje Urban Studies (2021). Velik je to poticaj uredništvu koje se trudilo odabirom radova i istraživačkih tema povećati utjecaj časopisa u domaćim i međunarodnim razmjerima. Ujedno, to je i lijepa rođendanska čestitka našem časopisu koji 2023. godine obilježava punih 60 godina izlaženja. Prostor Uvodnika ne dozvoljava navođenje svih naših aktivnosti i uspjeha ostvarenih u prvom dijelu 2022. godine, pa vas stoga pozivamo da se detaljnije informirate o našim aktivnostima i projektima na stranicama koje su pred vama. Dakako, pozivamo vas i da redovito pratite IDIZ-ov Facebook profil i naše mrežne stranice te se na taj način pravovremeno informirate o našim projektima, konferencijama, izdavačkoj djelatnosti i drugim aktivnostima.

Uredništvo

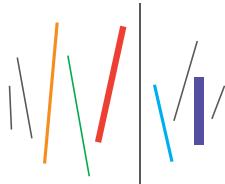
Tekući projekti u 2022.

Nacionalni i međunarodni kompetitivni projekti

U prvoj polovici 2022. godine u Institutu se provodilo 11 kompetitivnih domaćih i međunarodnih projekata financiranih putem Hrvatske zaklade za znanost, Europskog socijalnog fonda te EU programa Rights, Equality and Citizenship i Erasmus+. Ti su projekti navedeni u Tablici 1.

Tablica 1. Kompetitivni domaći i međunarodni projekti IDIZ-a

Program	Naziv projekta	Ustanova nositelj	Voditelj/ica iz IDIZ-a
HRZZ-IP-CORONA-2020-04	Otpornost hrvatskog društva uslijed COVID-19 pandemije (SOCRES)	IDIZ	Branko Ančić
HRZZ – IP-CORONA-2020-12	Promjene u organizaciji procesa odgoja i obrazovanja uzrokovane COVID-19 pandemijom: učinci na obrazovna iskustva, dobrobit i aspiracije učenika u Republici Hrvatskoj (EWChange)	IDIZ	Boris Jokić
HRZZ – IP-02-2020	Uloga ličnosti, motivacije i socio-emocionalnih kompetencija u profesionalnoj dobrobiti učitelja u ranoj fazi karijere (TeachWell)	IDIZ	Iris Marušić
HRZZ-IPS-2020-01	Slovensko-hrvatski bilateralni projekt: Kvaliteta života u stambenim naseljima iz socijalističkog i postsocijalističkog razdoblja: komparativna analiza između Slovenije i Hrvatske (HESC)	IDIZ i Urbanistički inštitut Republike Slovenije (SLO)	Andželina Svirčić Gotovac
HRZZ-UIP-2019-04-2979	Integracija i dezintegracija Europske unije: Dinamike europeizma i euroskepticizma (IDEU)	IDIZ	Nikola Petrović
Europski socijalni fond	METAR do bolje klime (Mreža za edukaciju, tranziciju, adaptaciju i razvoj)	Društvo za oblikovanje održivog razvoja (DOOR)	Branko Ančić
Europski socijalni fond	Rad po mjeri čovjeka	Savez samostalnih sindikata Hrvatske (SSSH)	Teo Matković
Europski socijalni fond	Tematska mreža „Cjeloživotno obrazovanje dostupno svima“ (TEMCO)	Institut za razvoj obrazovanja (IRO)	Iva Odak i Saša Puzić
Erasmus+	Hand in Hand: Osnaživanje socio-emocionalnih kompetencija i svijesti o različitosti kod učitelja širom Europe	Pedagoški institut, Ljubljana	Iris Marušić (do 28.2.2022.) Jelena Matić Bojić (od 1.3.2022.)
Erasmus+	Innovate debate: applied curriculum for debate based youth work	Hrvatsko debatno društvo	Nikola Baketa
Rights, Equality and Citizenship	“Equal rights - equal pay - equal pensions” - Expanding the scope of implementation of gender equality actions and legal standards towards achieving gender equality and combating poverty in Croatia	Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova	Mirjana Adamović

HRZZ projekt 'Otpornost hrvatskog društva uslijed COVID-19 pandemije (SOCRES)'

Projekt SOCRES vođen je pitanjem što je to što jača kapacitete pojedinaca, skupina, zajednica i organizacija, ili društva općenito, da mogu pozitivno odgovoriti na prijetnje i negativne učinke katastrofa poput pandemije COVID-19. Projekt je istraživao tri široko postavljene determinante društvene otpornosti: (1) društvene odnose i mreže, (2) znanje, narative i medijske okvire, te (3) društveni metabolizam i institucijske kapacitete. Projekt je okupio interdisciplinarni tim znanstvenika iz Hrvatske i inozemstva koji su pokušali rasvijetliti različite društvene aspekte pandemije COVID-19, događaja koji predstavlja potpuno novo iskustvo za sve uključene strane, odnosno podjednako za stručnjake kao i za širu laičku javnost. Voditelj projekta je dr. sc. Branko Ančić. Rezultati projekta objedinjeni su u [završnom izvještaju](#). Više o pojmu otpornosti, koji je bio polazište projektnih analiza, možete saznati [ovdje](#).

HRZZ projekt 'Promjene u organizaciji procesa odgoja i obrazovanja uzrokovane COVID-19 pandemijom: učinci na obrazovna iskustva, dobrobit i aspiracije učenika u Republici Hrvatskoj (EWACHange)'

Projekt je nastavak istraživanja '*Nacionalno praćenje učenaka pandemije i potresa na sustav odgoja i obrazovanja RH*', koje je finansiralo Ministarstvo znanosti i obrazovanja. U sklopu navedenog projekta objavljena su dva istraživačka izvješća: uno o **organiziranim pripremama za državnu maturu i prijemne ispite** te izvješće o **pri-vatnim instrukcijama**. Provedba se nastavila financiranjem Hrvatske zaklade za znanost. Projekt predstavlja sveobuhvatno znanstveno ispitivanje značajnih promjena u hrvatskom obrazovanju nastalih kao posljedica pandemije te nastoji utvrditi obrazovne i psihosocijalne učinke tih promjena na učenike, s posebnim naglaskom na promjene njihovih obrazovnih iskustava, dobrobiti i obrazovnih aspiracija. Navedeno se postiže korištenjem sekvencijalnog, longitudinalnog dizajna istraživanja mi-ješanog modela koje sadrži veliku kvantitativnu i opsežnu kvalitativnu istraživačku dionicu. Poseban naglasak u projektu stavljen je na ispitivanje toga kako promjene u organizaciji obrazovnog procesa uzrokovane pandemi-

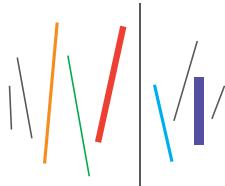
jom djeluju na tri ranjive skupine: učenike s teškoćama u razvoju i teškoćama učenja, učenike iz nepovoljnog socioekonomskog okružja te darovite učenike. Voditelj projekta je dr. sc. Boris Jokić, a više informacija o projektu nalazi se [ovdje](#).

HRZZ projekt 'Uloga ličnosti, motivacije i socio-emocionalnih kompetencija u profesionalnoj dobrobiti učitelja u ranoj fazi karijere (TeachWell)'

Početne godine poučavanja kritično su razdoblje u karijeri učitelja, obilježeno stresom i visokim stupnjem profesionalnog sagorijevanja. Pružanje odgovarajuće potpore učiteljima tijekom ranih godina karijere važno je za razvoj njihove profesionalne kompetencije u složenom školskom okružju i za njihove planove za ostanak u profesiji. Nedavna istraživanja naglašavaju ulogu pojedinih obilježja poput ličnosti, motivacije za poučavanje i socio-emocionalnih kompetencija u velikom broju važnih ishoda kod učitelja. Navedena afektivno-motivacijska obilježja zajedno čine značajan aspekt profesionalnih kompetencija učitelja. Istraživanje osmišljeno u sklopu projekta ima svrhu ispitati zajednički doprinos ovih obilježja pozitivnim ishodima poput entuzijazma za poučavanje, zadovoljstva poslom, radnog angažmana, planiranog ostanka u profesiji i niskog stupnja profesionalnog sagorijevanja u ranoj fazi karijere. Ti ishodi zajedno čine profesionalnu dobrobit učitelja u ranoj fazi karijere i predstavljaju fokus projekta. Opći cilj istraživanja jest ispitati odnos afektivno-motivacijskih karakteristika učitelja u ranoj fazi karijere i njihove profesionalne dobrobiti. Voditeljica projekta je dr. sc. Iris Marušić. Više informacija o projektu nalazi se [ovdje](#).

HRZZ projekt 'Kvaliteta života u stambenim naseljima iz socijalističkog i postsocijalističkog razdoblja: komparativna analiza između Slovenije i Hrvatske (HESC)'

U ovom istraživačkom projektu stanovanje se razmatra kao dobro s fizičkim i sadržajnim značajkama, koje predstavljaju važne indikatore njegove uporabne vrijednosti, odnosno ključne indikatore za mjerjenje promjena društvenih vrijednosti kod stanovnika, a koje se odražavaju u razumijevanju, percepciji i potrebama stanovnika ve-

zanimaju za kvalitetu života. Pri tome smo usredotočeni na život u stambenim naseljima izgrađenima u razdoblju socijalističkoga političkog i ekonomskog sustava, te u vremenu prelaska na sustav tržišne ekonomije koji je uslijedio (postsocijalističko razdoblje). Polazimo od hipoteze da su promijenjene društvene okolnosti, karakteristične za postsocijalističko razdoblje, stanovnicima donijele nova očekivanja vezana za kvalitetu života, što posljedično može značiti da su stambena naselja iz socijalističkog razdoblja postala manje privlačna za život, jer stanovnici imaju viša očekivanja ili zahtjeve prema boljem standardu stanovanja i većoj kvaliteti stambene okoline uslijed promijenjenih vrijednosti koje se odnose na kvalitetu života u stambenim naseljima. Istraživanje je zamišljeno kao komparativno, jer testiramo hipotezu u dvjema državama, Sloveniji i Hrvatskoj, koje imaju isti temelj za nastanak velikih stambenih naselja izgrađenih tijekom socijalističkog razdoblja. Ovo je istraživanje također posebno značajno u metodološkom smislu, jer se koriste participativne metode prikupljanja podataka: participativno akcijsko istraživanje, istraživanje usmjereni prema korisnicima te otvoreni demokratski forum. Upravo je nedostatak participacije javnosti u definiranju problema i rješenja ono što je čest (i često kritiziran) problem u postsocijalističkim državama. Voditeljica hrvatske stručne skupine je doc. dr. sc. Andželina Svirčić Gotovac, a slovenske dr. sc. Richard Sendi. Više o projektu dostupno je [ovdje](#).

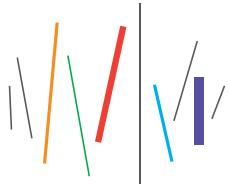
HRZZ projekt 'Integracija i dezintegracija Europske unije: Dinamike europeizma i euroskepticizma (IDEU)'

Dezintegracija Europske unije izuzetno je aktualno i u sve većoj mjeri istraživano pitanje, kako teorijski, tako i empirijski. U ovom se projektu kroz interdisciplinarni pristup, te koristeći inovativnu komparativnu metodologiju i za ovu svrhu rijetko korištene sociološke teorije uspostavljaju razvoj i dinamika europeizma i euroskepticizma. Ideje europeizma i euroskepticizma u vrijeme intenzivne društvene polarizacije ključne su u razumijevanju integracijskih i dezintegracijskih procesa. Provedena je kvantitativna komparacija nositelja europeističkih i euroskeptičkih ideja iz političke i intelektualne elite u pet država članica EU-a iz različitih faza proširenja (Njemačka, Ujedinjeno Kraljevstvo, Španjolska, Poljska, Hrvatska), kao

i kvantitativna komparacija utjecaja povijesnih trauma na uspjeh euroskeptičnih stranaka u svim državama članicama EU-a. Rezultati istraživanja trebali bi doprinijeti razumijevanju utjecaja različitih povijesnih iskustava na različite vizije europske integracije u podijeljenim europskim društvima. Komparacija političkih i intelektualnih aktera koji su radili na izgradnji nadnacionalnog identiteta i njihovih protivnika u socijalističkoj Jugoslaviji i EU-u trebala bi omogućiti dublje razumijevanje integracijskih i dezintegracijskih procesa u nadnacionalnim entitetima. Istraživačke i diseminacijske aktivnosti trebale bi doprinijeti deideologizaciji rasprava o europskoj integraciji i europskom identitetu u znanstvenom i javnom prostoru. Voditelj projekta je dr. sc. Nikola Petrović. Više o projektu dostupno je [ovdje](#).

ESF projekt 'METAR do bolje klime (Mreža za edukaciju, tranziciju, adaptaciju i razvoj)'

Opći cilj projekta je uspostaviti trajnu tematsku mrežu kapacitiranih organizacija civilnog društva (OCD-a), jedinica lokalne samouprave (JLS-a) i znanstvenoistraživačkih institucija, koja će uključivanjem u sve faze razvoja javnih politika doprinijeti tranziciji u niskougljično društvo prilagođeno na klimatske promjene bez energetskog siromaštva. Kroz trajnu suradnju izgraditi će se nove vještine i kapaciteti OCD-a za argumentirano zagovaranje, a znanstvenoistraživačke institucije i JLS-i će se osnažiti u metodama informiranja i uključivanja zainteresirane javnosti. Predstavnici akademске zajednice i znanstvenoistraživačkih institucija će za predstavnike OCD-a osigurati prijenos znanja te će upoznati predstavnike OCD s tehničkom, socioekonomskom i stručnom pozadinom problematike kojom se OCD-i bave u zagovaranju na području klimatskih promjena. Zajedničkim radom na znanstvenim istraživanjima, ispitivanjima javnog mnenja te izradom stručnih i znanstvenih članaka ojačat će se suradnja akademске, znanstvenoistraživačke zajednice i OCD-a te će se osigurati da OCD-i budu kapacitirani za argumentirano zagovaranje. Taj model nastaviti će se dugoročno kroz trajno uspostavljenu suradnju putem mreže METAR. Koordinator projekta je Društvo za oblikovanje održivog razvoja (DOOR). Voditelj projekta za IDIZ je dr. sc. Branko Ančić. U sklopu projekta izrađeno je izvješće „[Izgubljeno desetljeće: Stavovi i mišljenja o zaštiti okoliša, klimatskim promjenama i energetskoj tranziciji](#)

u Republici Hrvatskoj. Autor izvještaja je Tomislav Cik, suradnik na projektu. Više o projektu nalazi se [ovdje](#).

ESF projekt 'Rad po mjeri čovjeka'

Cilj projekta je unaprijediti kapacitete sindikata na području zaštite prava i unaprjeđenja uvjeta rada zaposlenih na određeno vrijeme. Savez samostalnih sindikata Hrvatske, koji je koordinator projekta, nastoji implementacijom ovoga projekta odgovoriti na ubrzani pad kvalitete radnih mesta u Hrvatskoj, degradaciju radničkih prava i demografsku krizu. Aktivnosti kojima se nastoji popularizirati i ostvariti koncept rada po mjeri čovjeka uključuju provedbu znanstvenih istraživanja, zagovaranje i predlaganje rješenja, organiziranje javnih rasprava i drugih događanja, informiranje javnosti o uvjetima rada u Hrvatskoj, EU-u i svijetu te objavljivanje stručnih publikacija. Koordinator projekta je Savez samostalnih sindikata Hrvatske. Doprinos IDIZ-a projektu odnosi se na vođenje istraživačkog elementa u kojem se kroz sekundarne analize, anketno i kvalitativno istraživanje nastojalo unaprijediti spoznaje o diskriminaciji, potrebljama i uvjetima rada zaposlenih na određeno vrijeme i sezonskih radnika, te mogućim načinima unaprjeđivanja prava prekarnih radnika. Voditelj projekta za IDIZ je dr. sc. Teo Matković. U sklopu projekta objavljene su publikacije „*Raditi na određeno: raširenost, regulacija i iskustva rada putem ugovora na određeno vrijeme u Hrvatskoj*“ (autor: Teo Matković, Katarina Jaklin, Jelena Ostojić, Sunčica Brnardić) i „*Raditi sezonski: rezultati istraživanja iskustva sezonskoga rada*“ (autorice: Sunčica Brnardić, Katarina Jaklin, Jelena Ostojić). Više o projektu možete saznati na [poveznici](#).

ESF projekt 'Tematska mreža „Cjeloživotno obrazovanje dostupno svima“ (TEMCO)'

Projektom se želi doprinijeti rješavanju nepostojanja koordiniranog i učinkovitog djelovanja organizacija civilnog društva (u suradnji s drugim dionicima) u oblikovanju javnih politika za rješavanje društvenih nejednakosti u cjeloživotnom obrazovanju u Hrvatskoj. Svrha projekta je jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva (OCD-a) za postizanje učinkovitog dijaloga s javnom upravom i znanstvenom zajednicom u oblikovanju i provođenju javnih politika za osiguravanje svima dostupnog cjeloživotnog obrazovanja, čime se stvara preduvjet za smanjivanje obrazovnih nejednakosti u Hrvatskoj.

Znanstvenici u suradnji s drugim članicama Mreže nastoje analizirati probleme i identificirati njihove moguće uzroke, odnosno faktore koji utječu na obrazovne nejednakosti. Istraživačka izvješća i članci poslužit će kao preduvjet za definiranje mogućih preporuka rješenja na razini javnih politika. Koordinator projekta je Institut za razvoj obrazovanja. Voditelji projekta za IDIZ su dr. sc. Iva Odak i dr. sc. Saša Pušić. Više o projektu nalazi se [ovdje](#).

E+ projekt 'HAND IN HAND: Osnaživanje socio-emocionalnih kompetencija i svijesti o različitosti kod učitelja širom Europe'

Glavni cilj projekta je osnaživanje socio-emocionalnih kompetencija učitelja i njihove svijesti o različitosti kako bi ih se podržalo u radu s različitim učenicima i kako bi im se olakšalo nošenje s novim izazovima. Projekt u središte stavlja dobrobit učitelja ističući kako razvijanje njihovih socio-emocionalnih kompetencija i svijesti o različitosti istovremeno podržava učiteljsku brigu o sebi, stavljajući time u središte perspektivu učitelja. Razvoj učiteljskih socio-emocionalnih kompetencija i svijesti o različitosti podržat će se primjenom programa profesionalnog razvoja pod nazivom „HAND Sustav za osnaživanje učitelja“. Inovativnim integriranjem svijesti o različitosti i socio-emocionalnih kompetencija, program će učiteljima omogućiti da razvijaju kompetencije za suočavanje s izazovima profesije u različitim društвima. Te će ih kompetencije osnažiti da ne napuste prerano profesiju, pomoći im u praćenju i planiranju vlastite karijere i podržati njihovu dobrobit kao i dobrobit njihovih učenika. Program „HAND Osnaživanje učitelja“ bit će provjeren primjenom kvazi-eksperimentalnog nacrta s kontrolnim skupinama (s prije i poslije efektima) u Sloveniji, Hrvatskoj, Švedskoj, Austriji i Portugalu. U projekt je u Hrvatskoj uključeno preko 200 učitelja, ravnatelja i stručnih suradnika iz 18 osnovnih škola u Gradu Zagrebu i Zagrebačkoj županiji. Ovim se projektom želi pridonijeti stvaranju sveobuhvatne obrazovne politike usmjerene na učitelje u EU davanjem preporuka na razini EU, ali i za pojedine zemlje. Koordinator projekta je Pedagoški institut u Ljubljani. Kao partner na projektu, Institut za društvena istraživanja u Zagrebu odgovoran je za provedbu sustava za osnaživanje učitelja u Hrvatskoj i davanje preporuka temeljenih na rezultatima istraživanja za kreiranje obrazovnih poli-

tika na nacionalnoj razini. Institut je također nositelj aktivnosti vezanih za razvoj teorijskog utemeljenja ključnih koncepata ovoga projekta. Voditeljica projekta za IDIZ je do 28. 2. 2022. bila dr. sc. Iris Marušić, a od 1. 3. 2022. tu je ulogu preuzeala dr. sc. Jelena Matić Bojić. Više na [poveznici](#).

E+ projekt 'Innovate debate: applied curriculum for debate based youth work'

Usredotočujući se na kritičko razmišljanje, građanske aktivnosti, volontiranje i rad s mladima te korištenje neformalnih metoda rasprave, projekt teži unaprijediti ishode učenja, razviti kompetencije i osnažiti mlade ljude za participaciju i uključivanje. Glavni ciljevi ovog projekta su promicanje, profesionalizacija i povećanje kvalitete rada s mladima u partnerskim organizacijama i sektorom, korištenje metodologije debate s ciljem poticanja građanskog angažmana, jednakosti i uključivanja te razvijanje višejezičnih, svima dostupnih digitalnih materijala za učenje. Kad je riječ o primjeni rasprave o građanskom aktivizmu ili društvenoj transformaciji, gotovo da nema istraživanja na ovu temu u istočnoj Europi, a vrlo ih je malo i u zemljama članicama Europske unije. Istraživanje provedeno u ovom projektu odgovorilo je na tu potrebu kroz procjenu postojećih pristupa debati i kritičkom mišljenju dostupnih učenicima u zemljama sudionicama (Slovenija, Poljska, Nizozemska, Slovačka i Hrvatska), kao i mogućnostima sudjelovanja učenika u radu nevladinih organizacija, poticanju volontiranja i rada s mladima u dobi od 15 do 19 godina. Analizom postojećih istraživanja o primjeni metodologije debate u formalnim obrazovnim sustavima i ekstrapolaciji rezultata u okruženju neformalnog obrazovanja, istraživanje je dalo definicije

najboljih pristupa i preporuka za primjenu istih. Koordinator projekta je Hrvatsko debatno društvo. Voditelj projekta za IDIZ je dr. sc. Nikola Baketa.

REC projekt 'Jednaka prava – jednake plaće – jednake mirovine'

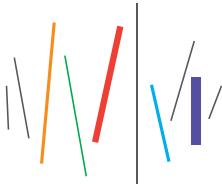
Projekt se bavi gotovo nevidljivom temom rodne nejednakosti u plaćama i mirovinama, što za posljedicu ima socijalnu i ekonomsku nesigurnost za žene. Projektom se žele osigurati standardi, mjere i akcije koje će pridonijeti podizanju svijesti o problemu jaza u plaćama i mirovinama između muškaraca i žena s ciljem smanjivanja rizička siromaštva za žene. Ciljana skupina su predstavnici/e vlasti, javnih i privatnih kompanija, sindikata te učenici/e srednjih škola na nacionalnoj i lokalnoj razini. Kroz projekt su dobivena nova znanja koja će omogućiti razumijevanje uzroka i posljedica jaza u plaćama i mirovinama, kreirat će se edukacijski program, izraditi nacionalni zakonodavni okvir te organizirati nacionalne kampanje s ciljem osvješćivanja o ovoj problematici. Koordinator projekta je Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova RH. Voditeljica projekta za IDIZ je dr. sc. Mirjana Adamović. Više o projektu nalazi se na [poveznici](#) te u brošuri u [prilogu](#).

Međunarodni projekti

U prvoj polovici 2022. na Institutu smo provodili i 3 međunarodna projekta, financirana iz programa Erasmus+, odnosno iz MZO Programa bilateralne suradnje s Republikom Slovenijom. Navedeni projekti nalaze se u Tablici 2.

Tablica 2. Međunarodni projekti

Program	Naziv projekta	Ustanova nositelj	Voditelj/ica iz IDIZ-a
Erasmus+	Support to better knowledge in youth policy (Youthwiki)	IDIZ	Marko Kovačić i Marita Grubišić-Čabo
Erasmus+	The Art of Ethics in Youth Work	Nacionalna asocijacija praktičara/ki omladinskog rada (NAPOR)	Marita Grubišić-Čabo
Program bilateralne suradnje s Republikom Slovenijom	Usporedba nacionalnih i vjerskih identiteta učenika srednjih škola u Hrvatskoj i Sloveniji	IDIZ	Lana Peternel

Trening za učitelje u okviru projekta **HAND in HAND**

E+ projekt 'Support to better knowledge in youth policy (YouthWiki)'

Projekt je usmjeren na uspostavu kodificiranog sustava praćenja nacionalnih politika za mlade. Europska unija je kao jedan od svojih prioriteta u okviru politika za mlade navela lansiranje YouthWiki-ja, svojevrsne enciklopedije nacionalnih politika za mlade. Zadatak ovoga projekta, koji je integralni dio cjelokupnog YouthWiki projekta, je prikupiti, sistematizirati i analizirati podatke klasificirane po devet područja politika za mlade, sukladno Europskoj strategiji za mlade. Koordinator projekta je IDIZ, a IDIZ-ov Centar za omladinska i rodna istraživanja njegovom je provedbom postao središnje mjesto za izvještavanje o nacionalnim politikama za mlade. Hrvatska YouthWiki stranica dostupna je [ovdje](#). U sklopu projekta objavljeno je izvješće o mentalnom zdravlju mladih u Europskoj uniji, koje je dostupno [ovdje](#). Voditelji projekta su dr. sc. Marko Kovačić i Marita Grubišić-Čabo.

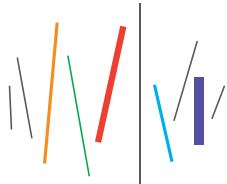
E+ projekt 'The Art of Ethics in Youth Work'

Projektom se nastoji poboljšati kvaliteta i priznatost rada s mladima kroz unaprjeđenje etičkih okvira na razini politike i prakse u Europi i šire. Projekt podiže svijest o važnosti etike u radu s mladima te načina na koji etika utječe na kvalitetu i profesionalizaciju radnika s mladima. Dodatno, projektom će se razvijati suradnja između dionika i institucija na lokalnoj, regionalnoj i internacionalnoj razini. Sve projektne aktivnosti promovirane su putem interneta i medija kako bi se postigao što veći mogući odjek po pitanju rada s mladima i obrazovanja u Europi i Australiji. Koordinator projekta je Nacionalna asocijacija

praktičara/ki omladinskog rada (NAPOR) iz Srbije, a IDIZ je jedan od partnera. Voditelji projekta za IDIZ su dr. sc. Marko Kovačić i Marita Grubišić-Čabo.

Bilateralni projekt 'Usporedba nacionalnih i vjerskih identiteta učenika srednjih škola u Hrvatskoj i Sloveniji'

Ovaj projekt je samostalna istraživačka cjelina koja se koristeći početno komparativne kvantitativne podatke međunarodnog znanstvenoistraživačkog projekta International Social Survey Programme (ISSP) temelji na uvidima o ne/religijskoj situaciji u Hrvatskoj i Sloveniji. Suradnja na bilateralnom projektu Slovenije i Hrvatske uključuje nadogradnju kvantitativnog metodološkog pristupa zastupljenog u ISSP projektu zajedničkim kvalitativnim istraživanjem. Na temelju postojeće suradnje ova studija usmjerit će svoja istraživanja na dva međusobno povezana istraživačka koncepta – na nacionalni i ne/religijski identitet te njihov razvoj kod mladih u obje zemlje. Cilj projekta je unaprijediti znanstvenoistraživačke spoznaje o nacionalnom identitetu mladih u Hrvatskoj i Sloveniji kroz prizmu njihove osobne ne/religioznosti. Također, istraživat će se međudnosti etničkih i nacionalnih identiteta, kao i europskog identiteta. Dosadašnje spoznaje iz različitih istraživanja ukazuju kako obje sredine imaju mnogo kontekstualnih sličnosti (osim zajedničkog povijesnog iskustva u okviru bivšeg sustava i države to su i srodne demografske osobitosti te politički i kulturni razvoj proteklih desetljeća), ali i značajne specifične razlike koje doprinose drugačijim ishodima u pogledu konstrukcije različitih socijalnih identiteta mladih. Jedna od njih je upravo religioznost koja je među mladima u

Sloveniji vrlo nisko zastupljena, a u Hrvatskoj značajna karakteristika individualne i strategija društvene identifikacije. Stoga su naša istraživačka pitanja usmjereni na dominantne kulturne vrijednosti u obje sredine koje oblikuju specifičnosti i povezanost nacionalnog i ne/religijskog identiteta u Hrvatskoj i Sloveniji. Voditeljica hrvatskog istraživačkog tima je dr. sc. Lana Peternel, a slovenskog izv. prof. dr. sc. Tamara Pavasović Trošt s Ekonomskega fakulteta Sveučilišta u Ljubljani.

Nacionalni projekti

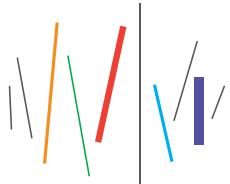
Institut je tijekom prvog dijela 2021. godine provodio 3 nacionalna projekta, financirana putem nadležnih državnih tijela (Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Središnji državni ured za demografiju i mlade), jedinica lokalne uprave (gradovi i općine) te obrazovnih institucija ili organizacija civilnoga društva. Projekti su navedeni u Tablici 3.

Tablica 3. Projekti IDIZ-a u suradnji s obrazovnim ustanovama, tijelima državne ili lokalne uprave te OCD-ima

Naziv projekta	Nositelj	Partner/i	Financijer/i
Raspoloživost srednjoškolskih programa u Hrvatskoj: pregled kapaciteta, interesa i strukture upisa 2012.-2021.	IDIZ	-	MZO
Grad za mlade – model certificiranja hrvatskih gradova na polju provedbe lokalnih politika za mlade	Udruga gradova u RH	Središnji državni ured za demografiju i mlade, IDIZ, AMPEU, Mreža mlađih Hrvatske, Savez društava naša djeca	Udruga gradova u RH
Development of a self-assessment tool to measure adolescent and youth participation in public life within a country	IDIZ	-	UNICEF

Naši istraživači na 4th European Event projekta *Europe Goes Local* u mjestu Cluj-Napoca u Rumunjskoj

Projekt 'Raspoloživost srednjoškolskih programa u Hrvatskoj: pregled kapaciteta, interesa i strukture upisa 2012.-2021.'

Projekt je proveden za Ministarstvo znanosti i obrazovanja kao jedna od ranih aktivnosti „Nacionalnog plana oporavka i otpornosti”, a sa svrhom pružanja na dokazima utemeljene podloge za buduću strukturnu reformu srednjeg obrazovanja. Projekt je rezultirao izradom dokumenta „**Studija o stanju u području srednjoškolskog obrazovanja u svrhu povećanja obuhvata učenika gimnazijskim programima i smanjivanja broja suficitarnih programa u strukovnome obrazovanju**“ (autori dr. sc. Teo Matković i dr. sc. Josip Šabić). Studija se temelji na podacima o kapacitetima i upisima na razini svih programa u svim srednjim školama u razdoblju 2013.-2021., preporukama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ) na razini zvanja i županija u istom razdoblju, drugim administrativnim i statističkim izvorima (demografskim i obrazovnim), te na podacima ranije provedenih istraživanja. Voditelj projekta je dr. sc. Teo Matković.

Projekt 'Grad za mlade – model certificiranja hrvatskih gradova na polju provedbe lokalnih politika za mlade'

Udruga gradova pokrenula je program certificiranja hrvatskih gradova na polju provedbe lokalnih politika za mlade. Napravljena je analiza postojećih modela certificiranja u Evropi, koju su za Udrugu gradova napravili djelatnici IDIZ-a. Udruga gradova osnovala je radnu skupinu za izradu hrvatskog modela u kojoj je okupila predstavnike relevantnih organizacija i institucija na ovom polju. IDIZ sudjeluje u Povjerenstvu koje ocjenjuje gradove prijavljene za dobivanje certifikata „Grad za mlade“. Osim Instituta, u Povjerenstvu sudjeluju i Središnji državni ured za demografiju i mlade, Agencija za mobilnost i programe Europske unije, Mreža mladih Hrvatske - Croatian Youth Network, Savez društava „Naša djeca“ Hrvatske i Udruga gradova u RH. Da bi dobili Certifikat, gradovi moraju zadovoljiti najmanje 50 % kriterija koji se odnose na lokalne politike za mlade. Ove su godine tri hrvatska grada dobila Certifikat za razdoblje od 2022. do 2025. godine: Križevci, Poreč i Pregrada. Voditeljica projekta za IDIZ je Marita Grubišić-Čabo. Više na [poveznici](#).

Projekt 'Development of a self-assessment tool to measure adolescent and youth participation in public life within a country'

Projekt je financiran sredstvima UNICEF-a, a ima cilj razviti alat/skalu samoprocjene za profiliranje i mjerjenje sudjelovanja mladih u javnom životu unutar Hrvatske. Spomenuti alat ima cilj pomoći vladama i drugim dijinicima razumjeti trenutnu razinu sudjelovanja mladih u zemlji, identificirati prednosti i prepreke te pomoći u osmišljavanju političkih rješenja. Projekt će tako definirati konceptualni okvir te predložiti metodologiju za razvoj, testiranje i implementaciju alata. Metodologija uključuje način na koji će mladi sudjelovati u njenom osmišljavanju, razvoju i provedbi, uključujući kreativne načine angažiranja mladih ljudi izvan uobičajenih uloga (na primjer, ne samo kao pružatelji podataka, već i sakupljači podataka za pokazatelje, itd.) na svim razinama. Sekundarni cilj ovog alata je potaknuti vladu na bližu suradnju s mladima kako bi razumjeli stanje sudjelovanja mladih u nekoj zemlji. U sklopu projekta alat/skala će se testirati u hrvatskom kontekstu korištenjem kvantitativnih i kvalitativnih metoda istraživanja. Koristeći Hrvatsku kao testni slučaj, projekt će dati preporuke i sugestije o tome kako se razvijeni alat može koristiti u drugim nacionalnim kontekstima. Voditelj projekta je dr. sc. Marko Kovačić.

Programi iz programske sredstava

U prvom dijelu 2022. godine u Institutu su se provodila 4 projekta financirana putem programa višegodišnjeg institucijskog financiranja (VIF) Ministarstva znanosti i obrazovanja. Ti su projekti navedeni u Tablici 4.

Terenski obilazak splitskih stambenih naselja iz socijalističkog i postsocijalističkog razdoblja u sklopu projekta HESC

Naziv projekta	Nositelj	Voditelj/ica
International Social Survey Programme	IDIZ	Branko Ančić
Procjena institucionalnih i strukturnih odrednica prijave i uspjeha na državnoj maturi	IDIZ	Teo Matković
Istraživanje političke pismenosti učenika završnih razreda srednjih škola	IDIZ	Nikola Baketa, Marko Kovačić, Jelena Matić Bojić
Utjecaj pandemije COVID-19 na turizam: primjeri odabranih srednjodalmatinskih otoka Hvara i Braća	IDIZ	Jelena Zlatar Gamberožić

Međunarodna suradnja, mobilnost i studijski posjeti

IDIZ je postao član Europskog konzorcija za sociološka istraživanja

Od veljače 2022. godine IDIZ se pridružio Europskom konzorciju za sociološka istraživanja (European Consortium for Sociological Research), udruženju vodećih europskih istraživačkih instituta i sveučilišnih odsjeka u području sociologije. Europski konzorcij za sociološka istraživanja je neprofitna, znanstvena i strukovna organizacija koja promovira teorijski utemeljena empirijska istraživanja u području sociologije. Konzorcij organizira godišnje konferencije i škole za doktorske studente te nudi stipendije za studijske boravke doktorskih studenata, kao i godišnju nagradu za najbolju doktorsku disertaciju među kandidatima iz institucija članica Konzorcija. Također, financira tematske konferencije i događaje umrežavanja. Službeni znanstveni časopis Konzorcija je **The European Sociological Review (ESR)**. Više o mreži ECSR nalazi se [ovdje](#).

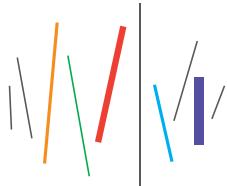
Nastavak suradnje IDIZ-a kao člana Europske mreže za stambena istraživanja (ENHR)

IDIZ i Centar za istraživanje znanosti i prostora (CZIP) postali su krajem 2021. godine članom Europske mreže za stambena istraživanja (ENHR) pri fakultetu Faculty of Architecture and the Built Environment, Delft University of Technology (Nizozemska), a članstvo traje tri godine. Dr. sc. Anđelina Svirčić Gotovac, dr. sc. Ratko Đokić

i dr. sc. Sonja Podgorelec sudjelovali su u sklopu slovensko-hrvatskog bilateralnog projekta Hrvatske zaklade za znanost - **HESC** na godišnjoj ENHR-ovoj konferenciji u Barceloni od 31. 8. do 2. 9. 2022. (**European Network for Housing Research (ENHR) Annual Conference**) pod nazivom *The struggle for the right to housing. The pressures of globalisation and affordability in cities today* sa zajedničkim izlaganjem pod nazivom „Differences between old and new large housing estates in Croatia: Objective and subjective level“. Na konferenciji je također sudjelovala i doktorandica Anamaria Klasić u sklopu dijela konferencije namijenjene mladim istraživačima (The New Housing Researchers Colloquium (NHRC) 30. 08. 2022. s izlaganjem pod nazivom „A post-socialist view on social mix in Zagreb's large housing estates – Quantitative insights“.

IDIZ je postao član međunarodnog udruženja International Public Policy Association (IPPA)

Počevši od 2022. godine IDIZ je član međunarodnog udruženja International Public Policy Association (IPPA). IPPA teži međunarodnoj razmjeni znanja o javnim politikama, kao doprinosu internacionalizaciji toga područja. Cilj mreže je jačanje međunarodne suradnje između akademskih ustanova koje sadrže i tzv. **policy** komponentu, odnosno koje nalaze svojih istraživanja nastoje ugraditi u javne politike. U svemu navedenom, neizostavna je komponenta prijenos znanja između stručnjaka za javne politike i studenata, odnosno mlađih istraživača, putem provedbe različitih projekata. Članstvo u međunarod-

noj mreži International Public Policy Association (IPPA) omogućuje IDIZ-u iskorak iz znanstvenih istraživanja ka području javnih politika umrežavanjem na međunarodnoj razini sa znanstvenoistraživačkim institucijama koje se ujedno bave i javnim politikama utemeljenim na dokazima. IDIZ se bavi javnim politikama kao svojevrsnom horizontalnom temom, odnosno ona se provlači kroz većinu IDIZ-ovih istraživanja, bez obzira na znanstveno područje. Također, IDIZ je trenutno jedina ustanova iz RH koja je član mreže IPPA, a koja omogućuje stjecanje vrlo kvalitetnog i korisnog znanja u metodologiji i provedbi javnih politika. Iako osnovana relativno nedavno (2014.), IPPA je mreža u čijem se Odboru nalaze pojedinci koji su trenutno najiskusniji u metodologiji provođenja javnih politika na globalnoj razini, što je od velike koristi za IDIZ i njegove znanstvenike/ice, a posebice za mlade istraživače verzirane ovom pristupu. Više o mreži nalazi se na [poveznici](#).

Tim HRZZ projekta IDEU organizirao je panel o europeizmu i populizmu na 11. bijenaloj konferenciji Europskog konzorcija za politička istraživanja (ECPR)

Dr. sc. Nikola Petrović, voditelj HRZZ projekta „IDEU“, organizirao je i vodio panel pod nazivom „New wave of Europeanism as a Counterreaction to the Rise of Populism“. Panel je bio dio programa 11. bijenalne konferencije ECPR-a (The Standing Group on the European Union), održane na Sveučilištu Luiss u Rimu, od 8. do 10. lipnja 2022. godine.

Na panelu su, uz ostale sudionike, izlagali Josip Bilić i Filip Fila, suradnici na projektu „IDEU“. Josip Bilić održao je izlaganje „Macron's European project - two faces of Europeanism“, a Filip Fila govorio je o slučaju češke Piratske stranke u izlaganju naslovljenom „New Challengers of Euroscepticism and Populism – The Case of the Czech Pirate Party“. Nikola Petrović održao je izlaganje „DiEM25 and VOLT: New Pro-Europeans and the old dilemma of European federalism“. Više o konferenciji nalazi se [ovdje](#).

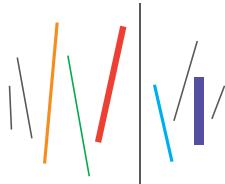
Green and Fun Cities of the Future

Dana 17. svibnja 2022. godine pri Slovenskoj akademiji znanosti i umjetnosti organiziran je skup pod nazivom *Green and Fun Cities of the Future*. Cilj organiza-

tora bio je studentima raznorodnih područja znanosti i umjetnosti približiti probleme s kojima će se suočiti svjetsko stanovništvo do 2050. godine, kada će gotovo 70 % stanovništva živjeti u urbanim područjima. Kako bi osmislili dizajn gradova budućnosti, domaćini ovog međunarodnog simpozija Dan Podjed (ZRC SAZU), izv. prof. antropologije na Filozofskom fakultetu u Ljubljani, i Lana Peternel (IDIZ), viša znanstvena suradnica na IDIZ-u i predavačica Digitalne antropologije na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu, okupili su studente iz Švedske, Belgije, Austrije, Slovenije i Hrvatske. Studenti arhitekture, antropologije, informatike i dizajna predstavili su svoje ideje i rješenja te podijelili i razmijenili iskustva iz različitih istraživačkih projekata o održivoj mobilnosti, energetskoj učinkovitosti, međugeneracijskoj solidarnosti i socijalnoj uključenosti. Na događaju je prikazana i kartaška igra [Active8 Planet](#), razvijena u sklopu istoimenog projekta.

Zaslužni znanstvenici

Prof. dr. sc. Ankica Marinović, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju izabrana je u počasno zvanje zasluzne znanstvenice Odlukom Znanstvenog vijeća Instituta u travnju 2022. godine. Ankica Marinović diplomirala je 1982. godine sociologiju i komparativnu književnost na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Na istom je fakultetu magistrirala 1990. godine tezom iz područja sociologije religije, a zatim je i doktorirala 1999. godine s disertacijom iz istog područja. U Institutu za društvena istraživanja u Zagrebu radila je od 1988. do 2021. godine. U tom je razdoblju obavljala različite dužnosti u Institutu: bila je članica uredništva časopisa *Sociologija i prostor*, glavna i odgovorna urednica časopisa *Sociologija i prostor* u dva mandata (drugi mandat ističe 31.12.2022.), predstojnica Centra za istraživanje društvenih nejednakosti i održivosti, potpredsjednica Znanstvenog vijeća te članica Upravnog vijeća Instituta. Od 2001. do 2018. godine sudjelovala je kao vanjska suradnica u nastavi na Odsjecima za sociologiju, novinarstvo i kroatologiju i na Fakultetu hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu. Od 2009. do 2020. godine sudjelovala je kao vanjska suradnica u nastavi na Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Sudjelovala je kao gošća predavačica na Biblijskom institutu u Zagrebu te na Visokoj školi za poslovanje i upravljanje Adam Baltazar Krčelić. Kao gošća predavačica gostovala je i na Fakultetu Politič-

kih nauka u Beogradu te Doktorskom studiju sociologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Bila je predsjednica i članica predsjedništva Hrvatskog socio-loškog društva (u tri mandata). Također je bila članica Povjerenstva za izradu društveno-humanističkog područja za Nacionalni okvirni kurikulum MZOS-a. Bila je savjetnica predsjednika Republike Hrvatske za znanost, visoko obrazovanje i vjerske zajednice u mandatu 2010.-2015. godine. Aktualna je članica Skupštine i Upravnog odbora Centra za demokraciju i pravo Miko Tripalo. Članica je uredništva međunarodnih časopisa *Religija i tolerancija* i *Central European Journal for Educational Research*, te više međunarodnih strukovnih udruga (International Society for the Sociology of Religion, The International Study of Religion in Eastern and Central Europe Association). Sudjelovala je u organizaciji više međunarodnih i domaćih skupova. Sudjelovala je na 69 znanstvenih i stručnih skupova i konferencija u Hrvatskoj i inozemstvu. Objavila je oko 70 znanstvenih te 20 stručnih radova, pri čemu je znanstvene radove objavljivala i kod prestižnih izdavačkih kuća kao što su Routledge, Palgrave Macmillan, Brill, De Gruyter). Sudjelovala je kao suradnica u šest međunarodnih i 11 domaćih znanstvenih projekata, pri čemu treba naglasiti da je dobila dva individualna međunarodna projekta: „Small Religious Communities in Croatia: Pre-transitional and Transitional Period“ na sveučilištu Central European University u Budimpešti i „Social Aspects of the Changes within Evangelical Communities in Croatia“, temeljem kojega je kao Visiting Fellow bila na jednomjesečnom studijskom boravku na Yale Divinity School i Yale Center for Faith and Culture, University of Yale. Navedene iznimne znanstvene kvalitete i široka obilježja rada u Institutu, kao i želja zaposlenika Instituta za dalnjom suradnjom s prof. dr. sc. Ankicom Marinović, kvalificirale su je za status zaslужne znanstvenice.

Edukacije za nastavnike o predmetu "Škola i zajednica"

Nagrade i priznanja

EPA Editors' Choice Best Paper Award 2021 dodijeljen je članku Nikole Bakete i Marka Kovačića

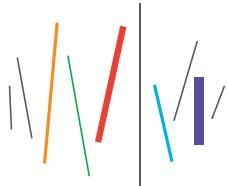
Uredništvo časopisa European Policy Analysis dodijelilo je nagradu za najbolji rad u 2021. godini znanstvenom članku „Unboxing the vague notion of policy goals: Comparison of Croatian public policies“, čiji su autori Ana Petek, Nikola Baketa, Anka Kekez, Marko Kovačić, Mario Munta, Krešimir Petković, Marjeta Šinko i Borna Zgurić. Svake godine ova se nagrada dodjeljuje radu objavljenom u časopisu EPA za koji uredništvo procijeni da je pridonio najvišoj znanstvenoj kvaliteti i izvrsnosti u unaprjeđivanju istraživanja javnih politika. Dodjela tog priznanja omogućuje slobodan pristup nagrađenom radu do kraja 2022. godine: <https://doi.org/10.1002/epa2.1106>.

Doktorandica Anamaria Klasić osvojila je ENHR Bengt Turner Award za najbolji rad

Doktorandica na projektu HESC Anamaria Klasić napisala je i izložila na konferenciji ENHR u Barceloni rad „A post-socialist view on social mix in Zagreb's large housing estates – Quantitative insights“. Rad je u konkurenciji za tzv. Bengt Turner Award pri ENHR mreži osvojio prvu nagradu za najbolji rad. Inače, cilj je ove nagrade da se osnaži mlade istraživače na početku karijere u pisanju radova iz područja urbane i stambene tematike. Voditeljica i mentorica dr. sc. Anđelina Svirčić Gotovac te cijeli projektni tim izrazito su ponosni na Anamariju i na projekt na kojem su dobiveni rezultati ankete sa stanarima stambenih naselja u Hrvatskoj pridonijeli uspješnim znanstvenim i diseminacijskim postignućima mlađih i starijih istraživača.

Doktorandica Anamaria Klasić i mentorica Andjelina Svirčić Gotovac

Događanja i aktivnosti u (su) organizaciji IDIZ-a

Škola i zajednica

Institut za društvena istraživanja u Zagrebu je u suradnji sa Sveučilištem u Rijeci i Prvom riječkom hrvatskom gimnazijom razvio predmet 'Škola i zajednica' (ŠiZ) za učenike srednjih škola. Predmet nudi inovativan pristup građanskom odgoju i obrazovanju i školi u cjelini. Krasiti ga vrlo aktivna uloga učenika i nastavnika i malo klasičnog poučavanja. Učenici sami odabiru probleme koji ih brinu u zajednici, poput npr. pitanja kvalitete stanovanja, nedostatka mjesta za izlaska, borbe navijačkih skupina za klubove, svakodnevice osoba s invaliditetom, siromaštva u gradu, medijskih sloboda, povećanja cijene hrane i usluga, uništenja zelenih površina, migracija. Nakon što odaberu problem koji je za njih važan, istražuju ga, bavite se na mjestima na kojima se odvija te na kraju predlažu rješenja. Cilj je da mladi ljudi artikuliraju svoj glas koji će 'uplašiti' političare te da spoznaju da svojom aktivnošću mogu utjecati na zajednicu u kojoj žive. Program se od školske godine 2022./23. provodi u Gradu Zagrebu te u Krapinsko-zagorskoj i Primorsko-goranskoj županiji, a predviđa se sudjelovanje više od 1000 učenika/ca. IDIZ je provodio i edukacije za nastavnike ŠiZ-a u županijama obuhvaćenim programom. U provedbi edukacija sudjelovali su: Boris Jokić, Zrinka Ristić Dedić, Nikola Baketa, Marko Kovačić, Jana Šimon i Arian Peharda. Prijedlog kurikuluma predmeta 'Škola i zajednica' dostupan je [ovdje](#).

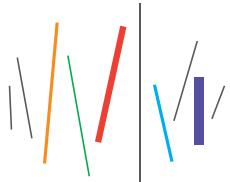
Predstavljanje projekta 'TeachWell'

Istraživački projekt **Uloga ličnosti, motivacije i socio-emocionalnih kompetencija u profesionalnoj dobrobiti učitelja u ranoj fazi karijere – TeachWell**, financiran putem Hrvatske zaklade za znanost, predstavljen je zainteresiranoj javnosti 27. 01. 2022. godine u prostorijama Leksikografskog zavoda „Miroslav Krleža“. Voditeljica projekta dr. sc. Iris Marušić istaknula je da će se projektom nastojati istražiti ključne odrednice psihološke dobrobiti učitelja u ranoj fazi karijere. Uz teorijski i metodološki doprinos razvoju istraživanja učiteljske profesije, rezultati projekta poslužiti će za osmišljavanje preporuka o podršci učiteljima u ranoj fazi karijere kako bi se sprječilo njihovo izgaranje na poslu i posljedično odustajanje od

ove profesije, što je problem koji se sve više uočava i u Hrvatskoj i u Europi. Članovi projektnog tima dr. sc. Jelena Matić Bojić i dr. sc. Josip Šabić predstavili su rezultate istraživanja o iskustvima učitelja razredne i predmetne nastave vezanih za provođenje nastave za vrijeme pandemije, te su istaknuli da je poučavanje za vrijeme pandemije povećalo razinu radnog opterećenja učitelja. Istodobno su njihovo zadovoljstvo poslom i entuzijazam za poučavanje ostali u velikoj mjeri očuvani, a gotovo polovica ispitanih učitelja navodi da su se čak i povećali. Projekt je započeo u veljači 2021. godine, a provodit će se do veljače 2025. godine. Članovi/ice istraživačkog tima, osim već spomenutih, su dr. sc. Ivana Pikić Jugović, Mirta Mornar i Dora Petrović iz Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu te Tea Pavlin Ivanec s Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Josipa Mihić s Edukacijsko-reabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Tribina 'Kakve su mogućnosti obnove stambenih zgrada u Zagrebu?'

Znanstveno-stručna tribina „Kakve su mogućnosti obnove stambenih zgrada u Zagrebu?“ održana je 24. ožujka 2022. godine u organizaciji Instituta za društvena istraživanja i u sklopu projekta **Kvaliteta života u stambenim naseljima iz socijalističkog i postsocijalističkog razdoblja: komparativna analiza između Slovenije i Hrvatske**. Na tribini su predstavljeni rezultati anketnog (online) istraživanja provedenog s predstavnicima suvlasnika višestambenih zgrada u Hrvatskoj te je predstavljena i tiskana publikacija pod nazivom [Sažeti rezultati istraživanja](#). Rezultate su predstavili dr. sc. Andjelina Svirčić Gotovac (voditeljica projekta za Hrvatsku) te članovi projektnog tima dr. sc. Mirjana Adamović i dr. sc. Ratko Đokić, nakon čega je nastavljena rasprava o mogućnostima (energetske) obnove zgrada, posebno onih starijih u stambenim naseljima u Zagrebu, ali i Hrvatskoj. Sudionici rasprave bili su relevantni dionici za ovu temu iz različitih sektora: Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja, Udruge upravitelja Hrvatske, Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, ZGRADOnačelnik.hr-a, internet-portala specijaliziranog za problematiku stanovanja, predstavnici suvlasnika. Projekt se provodi u suradnji IDIZ-a i Urbanističkog instituta iz Ljubljane, a financiran je sredstvima Hrvatske zaklade za znanost. Tribina je odr-

žana u Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža i bila je vrlo aktivna te vrlo dobro posjećena.

Dan otvorenih vrata

Ovogodišnji Dan otvorenih vrata IDIZ-a, održan 30. 06. 2022. godine, okupio je dvadesetak sudionika, većinom predstavnika civilnog sektora, učitelja/ica, studenata/ica sociologije i psihologije, a pridružila nam se i jedna novinarka Hrvatskoga radija. Program je otvorio ravnatelj Instituta Boris Jokić, a zatim je Marko Kovačić održao prezentaciju „Rad s mladima u Hrvatskoj - između čekića i nakovnja“. Markovo izlaganje nadopunila je Marita Grubišić-Čabo, predstavivši IDIZ-ov Erasmus + projekt „[Youth Wiki](#)“. Jelena Matić Bojić je predstavila dio nalaza projekta „Podrška integraciji državljana trećih zemalja kojima je potrebna međunarodna zaštita“ u izlaganju „Bijeg u nepoznato i bijeg iz (ne)poznatog: Kakav je odnos prema izbjeglicama u Hrvatskoj?“, a zatim je Iva Odak predstavila međunarodni projekt „[Hand in Hand](#)“ izlažući temu „Kako jačati socijalne i emocionalne kompetencije u obrazovnom sustavu?“. Pri tome je održala i vježbu u kojoj su sudionici imali priliku osvijestiti nejednakosti obrazovnih šansi. Program je vodila Tana Morić, IDIZ-ova stručna suradnica za projekte i odnose s javnošću. Atmosferu s Dana otvorenih vrata možete pogledati u [galeriji fotografija](#).

Sociologija i prostor po prvi put u Q2

Izdavaštvo

Ukupna znanstvena produkcija Instituta za društvena istraživanja u prvoj polovici 2022. godine obuhvaća 13 članaka i 1 poglavlje. Od toga je 12 članaka objavljeno u časopisima indeksiranim u bazama Web of Science i/ili Scopus.

IDIZ je izdavač biblioteke „Znanost i društvo“ i „Posebna izdanja“ te znanstvenog časopisa „Sociologija i prostor“.

U biblioteci Posebna izdanja objavljene su sljedeće publikacije:

Dokić, Ratko; Svirčić Gotovac Andjelina; Adamović Mirjana. Sažeti rezultati anketnog ispitivanja predstavnika svlasnika u višestambenim zgradama u Zagrebu i drugim hrvatskim gradovima. Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, 2022. [link](#)

Matković, Teo; Jaklin, Katarina; Ostojić, Jelena; Brnardić, Sunčica. Raditi na određeno. Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu: Savez samostalnih sindikata Hrvatske, 2022. [link](#)

Časopis „Sociologija i prostor“

U prvom dijelu 2022. godine objavljen je redoviti broj „Sociologije i prostora“, Vol. 60 No. 1 (223), dostupan na mrežnim stranicama Instituta i na Hrčku. Navedeni broj sadrži i poziv za Tematski broj časopisa „Sociologija i prostor“ o Ukrajini, koji će biti objavljen 2023. godine.

„Sociologija i prostor“ po prvi put u Q2

Iznimno nam je draga obavijestiti širu javnost da je časopis „Sociologija i prostor“ po prvi put ušao u drugi kvartil (Q2) u bazi Scopus (za područje „Urban Studies“). Glavna i odgovorna urednica prof. dr. sc. Ankica Marinović te izvršna urednica dr. sc. Lana Peternel zajedno s ostalim članovima Uredništva zahvaljuju svim autorima i recenzentima koji su doprinijeli kvaliteti i vidljivosti SiP-a, te mu pomogli ostvariti međunarodni uspjeh.

Iz svakodnevice Instituta...

Uredili: Tana Morić i Stjepan Tribuson